

var ikke af den Beskaffenhed, at han turde regne med Fremtiden.

„Desuden,“ føjede han til, „om ogsaa Døden vil skænke mig Frist, veed jeg jo slet ikke, hvorlænge Kirkemyndighederne og mine nidkære Embedsbrødre vil give mig Lov til at præke for tomme Stolestader.“

Per blev rød og forsøgte høflig en Indvending; men Præsten lod ham ikke komme til orde.

„Jeg gør mig ingen Illusioner. Vor Tid har gjort Religionen til en Markedsvare, og man kan ikke fortænke Folk i, at de søger til de Boder, hvor de køber Afladen billigt.“

Per følte sig forpligtet til at tage sin Svigerfaders Aandsretning i Forsvar. Men uden at nævne noget Navn svarede Pastor Fjaltring, at et velvilligt, halvt beskyttende eller maaske bare nysgerrigt Forhold til de store Livsspørgsmaal i hans Øjne var værre end slet intet Forhold. Troen var en Passion, og hvor den ikke var det, drev man Abespil med Vorherre. Ad kunstig Vej at opdrive en vis Aandslivlighed hos Folket var saa langt fra at berede Jordbunden for en alvorlig og oprigtig Tro — eller blot for en alvorlig Tvivl — at sligt tvertimod dræbte de Spirer til et virkeligt Gudsforhold, der var nedlagt i enhver Menneskesjæl.

Han var gaaet et Par Gange frem og tilbage paa Løbetæppet og standsede pludselig henne i den anden Ende af Stuen. Det saae ud, som vilde han minde sig selv om ikke at vove sig for langt ud. Men Meddelelsestrangen var bleven vakt, Ensomhedens Tankemylder trængte sig paa, og han kunde ikke længer holde Ordene tilbage.

Han sagde til Per, at den moderne Ingeniørvidenskab ikke kunde fritages for en Del af Ansvar for den Udadvendthed og Overfladiskhed, som var Nutidsmenneskenes Forbandelse. Det var Maskinindustriens Jag, der nu ogsaa havde smittet det aandelige Liv. Som man paa alle Omraader var bleven vænnet til at faa sine Livsforbrødenheder fremstillede med saa lidt personligt Arbejde som muligt, saadan krævede man nu ogsaa af Troen, at den lod sig erhverve uden for megen Kraft- og Tidsspilde. Og hos Ordets Forkyndere — det være sig nu Præster eller Læg-